

Hur intimt de Meijerfeltska trakasserierna och den Hornska affärsställningen beröra Ekeblad framgår av de ständigt återkommande påminnelser, som breven innehålla. Det är nedslagenhet, besvikelse och förhoppningar om vartannat, ty här står mycket på spel och det gäller att rädda Fogelvik, Britas och hennes brors hem. Det gamla kära godset nere i Tjust härad ligger på en holme i Saltsjön, förbunden med fastlandet genom två långa broar. Trakten är vacker, men osund. Den förste kände ägaren var lagmannen Ulf Abjörnsson Sparre, morfars far till Carl Knutsson. Sedan kom det i händerna på Bielkar, Bondar och Gyllenstiernor. Kungl. rådet och generalguvernören Nils Gyllenstierna skrev sig greve till Fogelvik. Han slöt sin ätt 1720 utan manliga arvingar. Fogelvik tillföll hans dotter och måg, riksrådet greve Arvid Horn, som där samlade ett större arkiv av politiskt viktiga handlingar. Från honom övergick godset till sonen greve Adam, Gustafs och Britas far.

Den 22 januari 1777 är Ekeblad sangvinisk och skriver: "Nu har vi det bästa hopp att få våra saker arrangerade med Meijerfeltarna, sedan vi har Ekman till vår fullmäktig. Han arbetar som en hel karl. Hessenstein vill intet hava sina penningar, utan är bara mån om intressets riktighet, och därom har jag gjort anstalt, så att på den sidan kunna vi vara rätt trankila. Nu är sakerna i den ställning, att Fogelvik blir sauverat, och vi hava allt hopp, att J. A. Meijerfelt löser oss från de tyska godsen. Då rår du och din broder om Fogelvik. Detta slutet måste Gustaf (som är i Stockholm) avbida, innan han kan komma

hädan, och som han har tusende järn i elden, är han så inquiet, att dess make ej finns."

Den 23 är Meijerfelt "mild som ett lamm", men Ekeblad och hans allierade frukta, att det är en fint. De måste tvinga honom att betala 30.000 rdr, sannolikt lösesumman för de tyska godsens. Med dess hjälp blir Gustaf Horn i stånd att taga upp den på Ugerup levande sinnessvaga modern till Fogelvik. Beläget i Köpings socken av Kristianstads län, var Ugerup en av Skånes förnämsta gårdar och tillhörde Carl Meijerfelt. Den Brita tillkommande andelen vill Ekeblad placera i Fogelvik. Han måste dock nöja sig med inteckningar, då ju kontanter saknas. Allt artade sig väl, om inte greve Adam med sitt lättsinne hade gjort dem nya bekymmer. "Hans Excellens har råkat in på nytt uti en hoper med gäld, men som ej är synnerligen betydlig, vilket din broder nu rangerar. Och går allt som vi önska, så — utom vad förmån ni äger att besitta Fogelvik — går Hans Excellens in i sådana förbindelser, som hindra honom att kunna mera rätta sakerna i den vidlyftighet, som de varit." Vidare har den köpman i Stockholm, som åtagit sig att betala räntorna på Britas pommerska arvsmedel, lovat att inom åtta à tio dagar sända "en hederlig post med penningar".

Den 25 januari är även Brita smittad av optimismen och uttrycker sitt förtroende för Meijerfelts goda karaktär. Följande dag fortsätter Ekeblad depecherna till henne, börjande med sin svåger. "Han håller på att byta som fan med penningaffärer, att få ut våra penningar och degagera oss från Meijerfelt samt hindra Hans Excellens att rent av rui-

nera sig och oss." Den 29 synes verkliga J. A. Meijerfelt fundera på att köpa syskonen Horns arvsrättigheter till de pommerska domänerna för 30.000 rdr. Planen att flytta grevinnan Horn till Fogelvik har övergivits på Gustafs önskan, och Ekeblad vill nu i stället taga henne till Stohla "mot det att hon årligen får 10.000 daler (motsvarande 1.000 rdr) i pension, som med dina (Britas) 7.000 gör 17.000 daler eller tre tusende plåtar inemot". Det anses nämligen nödvändigt, att hon kommer bort från Meijerfelt, om deras planer skola lyckas. Och Ekeblad tänker reparera ena flygeln på Stohla och inreda den åt henne, ty att ha grevinnan på Fogelvik, där Hans Excellens är med i spelet, skulle vara farligt, menar han.

Brita, som är glad över Ekmans hjälp och kompromissen med Carl Meijerfelt, har under tiden ändrat sig beträffande hans karaktär. Ekeblad får ej lita på hans löften, ty vad han lovar den ena minuten, tager han tillbaka den andra. Icke dessmindre ursäktar hon honom med de vänskapsbevis, han skänkt dem, och det förefaller, som om Carl vore mera sympatisk än brodern, "den fulaste av alla dödliga", kallar honom Oxenstierna. Fyra dagar senare, den 1 februari, har Brita mycket att invända mot moderns bosättning hos dem. Det ginge nog, bara de hade en liten utgård åt henne, men "nu tycker jag, att om vi tillbjöd de penningar åt Carl Meijerfelt, som hon skall hava, och som ändå skall givas ut, så är jag viss på, att hon fick bliva kvar där hon är och som hon är van vid". Där trives hon, där har hon sin släkt, och hon älskar Skåne, men *här* "bleve det ganska embarrassant att hava henne nere i flygeln, emedan

vi hava så många rum i stora huset och vi sitta och hava huset fullt av folk och främmande". Brita menar, att det ej går an att lämna henne ensam i flygeln — "det skulle heller intet passa sig, ty skall vi hava henne, så skall hon hållas som sig bör".

Grevinnan Horn placerades ej på Stohla, ehuru, som Ekblad antyder, hon är försummad och övergiven hos brodern i Skåne, och Meijerfeltarna slingra sig. Den 10 februari meddelar han, att den bankir, som föregående år betalt Britas 500 rdr — som lån eller i förskott, — vore bror till en av förmyndarna för greve Carl Meijerfelt. Med denne bankir ingick Ekeblad en överenskommelse, att så länge Carl var omyndig, skulle pengarna lyftas hos honom. Bankiren hade förbundit sig att utbetala summan och väntade på tillstånd av förmyndarna, som underrättades om saken. Svaret kom, och förmyndarna neka, emedan de råkat i konflikt med greve Carl, som plötsligt trodde sig böra avträda sin egendom åt kreditorerna. Alltså — inga pengar, men inte heller någon miss-tröstan. Ekeblad vet i alla fall, att de ha lagliga säkerheter. "Jag skall här lyfta 6.000 daler genom en växel, som jag dragit på dem, och skulle de ej betala räntorna, återstå oss alltid jordagodsens, som äro våra hypotek." Själv har han med anledning av transaktionen sökt upp greve Carl, "och jag har i en artig form sagt honom sanningar, som inte just behagat honom, varför jag är viss om, att han skall anstränga sig till det yttersta för att bli av med oss".

Den 21 februari har den oförbätterlige excellensen greve Adam lagt nya stötestenar i vägen för sina barn. Ekeblad skriver, att den idérike, men opraktiske

magnaten funderar på att köpa Adö, en egendom ej långt från Stockholm. "Jag begriper det inte, något annat kan jag ej säga. Man ordnar hans affärer, det återstår honom blott 2.000 écus till uppehälle, Fogelvik är han på vippen att mista, om ej din bror lyckas i sin vigilans, och nu vill han köpa ett gods för 40.000 écus. Allt det där är galenskap, och jag hoppas, att det ej kommer att ske."

I augusti har Ekeblad en diskurs med J. A. Meijerfelt, "lika lång och tråkig som han själv". Meijerfelt sökte göra gällande, att de Hornska barnen kanske hade rätt till räntorna, men att rätten till kapitalet var tvistig. Ekeblad bestred detta. Han svarade, att de alldeles bestämt skulle fullfölja sin talan. Det vore nämligen vanhedrande för gamle fältmarskalken Meijerfelt, om han uteslutit sin dotter, Britas mor, och hennes barn från del i arvet. Man borde inte ens misstänka det, och i testamentet funnes intet, som gåve stöd åt en sådan tolkning. Fältmarskalken hade säkerligen aldrig föreställt sig, att dottern skulle för att få ut sin rätt behöva anlita lagen, då hennes bröder blivit så väl och så rikligen doterade. Hjärtat svider vid tanken på greve Carl, som Claës och Brita ömma för, och på alla obehag, som vållas honom, men "vad skall man göra! Man har ingen annan utväg än att säga ifrån".

Ekeblad vill i det längsta tro på Hessenstein, ty denne har lovat att göra vad han kan för att hjälpa dem, och han är ordhållig. Men den 1 oktober söker greve Gustaf Horn övertala svågern att vända sig till Toll, som är mästare i intriger, och bruka denne till mellanhand. Ekeblad hyser betänkligheter, ty dels

är Toll mycket nära lierad med Carl Sparre, riksrådet och överståthållaren, som älskar Meijerfelts fru, Britas väninna, och dels kan man stöta Hessenstein.

Förvirringen och förbittringen ökas, när Ekeblad erfar, att J. A. Meijerfelt sålt Gammal-Kjöge för 50.000 danska riksdaler. Den 6 november konferera svågrarna om en färd till Pommern för att få klarhet, "ty ovissheten, vari vi leva, kommer annars", klagar han, "att föra oss till hospitalet". Den 10 har greve Carl uttryckt sitt missnöje med växeltransaktionen, men Ekeblad lugnade honom "på det artigaste sätt i världen". Han och inte greve Carl hade blivit illa behandlad, då förmyndarna nekat att likvidera en skuld, som förföll redan i februari. Växeln var hans enda räddningsplanka efter denna fåfänga väntan.

För att variera sillsalaten, ekonomien och finanserna, roar sig Brita med de nöjen, som landet erbjuder. Jämte svärmodern och Fockens reser hon till fru Ulfsparre på Traneberg, som genom Beata Ulfsparras giftermål med major Johan von Becker övergått i dennes ägo, varefter fru Ulfsparre och Beckers i sällskap med Hummelhielm besöka Stohla. Lagmannen i Västergötland, David Fredrik Hummelhielm och hans fru, Hedvig Posse, bodde på Stensholmen.

En annan dag äta Brita och riksrådinnan middag hos överste Stiernsparre på Bryne. Riksrådinnan gör dessutom visiter hos baron Fock på Kullen och fältmarskalken Scheffer på Kongslena.

Där träffar Brita sin väninna Sara Düben, som anhåller, att Ekeblad ville hälsa "hennes kanaljus till man", Nils Posse, "och be honom packa sig hit ju

förr ju hellre". Också vice landshövdingen friherre J. C. Focks Råbäck på Kinnekulles sluttning gästas av Brita och riksrådinnan, som har "la rage de voyage". Men där är tråkigt, särskilt emedan Sara Düben på det strax bredvid liggande Hellekis är borta. Även gör man sina utflykter till svågern och svägerskan Fock på Salaholm.

Naturligen glömmer ej Brita Hellekis, när grevinnan Sara är hemma, lika litet som Sundby, där Louise Sparre bor. Hon överraskar väninnan — "tant Louise", som Ekeblad kallar henne, då hon är gift med Britas morbror, Meijerfelt. Hon roar sig på det präktiga slottet åt två herrar Voltemat och Goës, som äro "så ytterligt artiga, att de göra en generad". Hon intager supé hos en gammal fröken Voltemat en och en halv mil från Sundby, och reser jämte Louise till det närbelägna Strömsholm, som hon hört mycket talas om. Längre fram besöker hon Höjentorp i Eggby socken, som tillhört biskoparna i Skara och varit länsresidens, men 1735 upplåtits i arrende åt kommerserådet Jonas Alströmer. Denne anlade ett schäferi på egendomen, som ligger i ett härad med det signifikativa namnet "Månginsjölandet". Där funnos lika många insjöar som året har dagar, och runt omkring möttes blicken av härliga kullar med lummiga träd och blomstersmyckade ängar.

De medlemmar av familjen Voltemat, som nämnas, voro sannolikt krigsrådet och tituläre landshövdingen Johan Albrekt, född 1732, och hans syster Anna Elisabeth, som dog ogift 1779.

Lidköpings marknad i oktober bevistas av hela provinsen, men inte roar den Brita. Lika litet är hon